

مجموعه مقالات جلد (۱)

آثار معتمدی قدسی

حسین زمرشیدی

دانشیار و عضو هیأت علمی دانشگاه شهید رجایی

سرشناسه	: زمرشیدی، حسین، ۱۳۱۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: آثار معماری قدسی/ حسین زمرشیدی.
مشخصات نشر	: تهران: زمان، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۲۹۶ ص: مصور (رنگی)؛ س.م. ۲۱/۵×۱۴
فروست	: مجموعه مقالات: ۱.
شابک	: 978-964-7317-57-3
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه به صورت زیرنویس.
موضوع	: معماری مساجد -- ایران -- تاریخ
موضوع	: معماری اسلامی -- ایران
موضوع	: معماری تزئینی -- ایران
موضوع	: هنر اسلامی -- ایران -- تاریخ
ردیف کتابخانه	: NA۴۶۷/۸۱۲۱۳۹۳
ردیف	: ۷۲۶/۲۰۹۵۵
مبارک	: ۳۳۵۵۷۶۷

تهران: میدان ونک، خیابان شهید خدایان، خیابان کتاب، خیابان ماهتاب، پلاک ۱۳، واحد ۱۵
تلفاکس: ۸۸۰۴۸۲۷۹، ۸۸۰۴۸۲۸۰، همراه: ۰۹۱۲ ۱۲۰ ۹۷۹۴

آثار هنری قدسی

مجموعه مقالات جلد ۱

مؤلف: حسین زمرشیدی

ویراستار: عباس رکنی، سهره یادگار

عکاس اکثر تصاویر: غدیر چین جو - هنر زمرشیدی

حروفچینی و صفحه‌آرایی: مرضیه محمدنظری

چاپ نخست: بهار ۱۳۹۳ شمارگان: ۴۰۰۰ نسخه

لیتوگرافی: پارسیان چاپخانه: شاد رنگ صحافی: علی

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۳۱۷-۵۷-۳ BN: 978-964-7317-57-3

قیمت: ۴۵۰ ۰۰۰ ریال

این کتاب با مشارکت و حمایت معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتشر شده است.

((هرگونه برداشت از این کتاب با اجازه کتبی مؤلف امکان پذیر است.))

فهرست مقالات

- سیری در نماسازی مساجد در ادوار اسلامی ۷
- اصول و قواعد مسجدسازی قسمت اول ۶۹
- اصول و قواعد مسجدسازی (قسمت دوم) ۱۰۳
- اصول و قواعد مسجدسازی (قسمت آخر) ۱۴۳
- گزیده اصول و قواعد معماری مساجد (اصول مسجدسازی) ۱۷۵
- مسجد دانشگاه صنعتی شریف ۲۱۱
- مسجد بلال (صاحب یمین جمهوری اسلامی ایران) ۲۴۷
- سیری در ساختار مسجد قزوین ۲۹۳
- مسجد و مدرسه متاد شهید رجایی - در سبک مظهر هنرهای قدسی ۳۳۹
- معماری اسلامی ایران ۳۳۹
- موزه بزرگ هنرهای ایرانی - اسلامی دنیابارگ - حضرت رضا (ع) ۳۹۱
- اثر خط معقلی در آثار معماری اسلامی ایران ۴۳۱
- متون انواع خط بنایی در آثار معماری ایران ۴۵۶

امامزاده جعفر اصفهان

مسجد دانشگاه تهران

پیش‌گفتار مؤلف

فرهنگ معنوی هر ملتی از خرد و معماری اقوام آن ملت نشأت می‌گیرد. رخی از این افکار و خرد نغز و آثار معماری از ملت و ملت‌ها، ریشه در دیگر کشورها می‌دور و نزدیک دوانیده است. آثار معماری که از ارزش‌ها و هر آینه‌های سخن‌های جاودانه‌ای در خود جای داده است، خصوصاً هنرهای ایرانی که در مواردی چون معماری ایران، اصول و قاعده معماری معنوی جهان را است. به شهادت بزرگ معماران غائم و هنرمندان و هنرشناسان معماری دنیا، یکی از آثار ایران باستان و خصوصاً معماری بعد از اسلام و بالاخص معنوی ایران پرگوهر، اصول و اساس معماری اسلامی دیگر کشورهای مسلمان را نیز تحت‌الشعاع خود قرار داده و قاعده معماری اسلامی دیگر کشورهای مسلمان جهان شده است.

پروفسور آرتور آپهام پوپ، برائیس بزرگ و شهری که عمر خود را صرف مطالعات گسترده و عمیق آثار معماری ایران کرده است، از اکثر بناهای ایران دیدارهای متعدد داشته، از آثار معماری ایران، من‌ها و مقاطع تهیه کرده، عکاسی‌ها نموده و جستجوی تاریخ و ساخت بناها را کرده و در مجموع تألیف ۱۶ جلد کتاب درخصوص معماری ایران در آن زمان را در شیکاگو و نیویورک به چاپ رسانیده است که برخی از آنها نیز به وسیله بزرگان و زنده‌یادانی به فارسی برگردان شده است که به‌واقع این شخص به‌واسطه خود به معماری ایران خدمات فراوان داشته است.

او در وصیت خود چنین می‌گوید: «پس از مرگم مرا در کنار پدیده رود (زاینده‌رود) دفن کنید، تا روح من بعد از من نظاره‌گر آثار معماری بی‌منتهای، خصوصاً معماری اسلامی ایران و «مساجدی» باشد که در حیات خود نتوانستم آن‌چنان که لازم و کافی باشد، از آن پدیده‌های بی‌مانند دنیا، تحقیق و مطالعه داشته باشم. باشد که روح من بعد از من، مطالعه‌گر این شگرف آثار

معماری اسلامی جهان باشد.»

دروود خدا و پاکان خدا بر چنین انسان‌های «غیرمسلم» که از حقیقت وجودی ارزش‌های معماری اسلامی ملتی مسلمان، با خرد، با فرهنگ و با هنر سخن می‌گویند و همچنین، بزرگان متعدد معماری خارجی و خصوصاً ایرانی، که عمر خود را صرف مطالعه و پژوهش معماری اسلامی ایران کرده و ارزش‌های مکتوبی برجای گذارده‌اند.

باری، مجموعه مقالاتی که تحت عنوان «آثار معماری قدسی»، که برای تألیف و تهیه تصاویرشان خصوصاً در تجدیدنظر مجدد نسبت به بازسازی نسخ و محاسن زحمات فراوانی کشیده شده، به‌خصوص که تصاویر اضافه شده خود برای مبانی فراوان پژوهشی از ارزش‌های هنرهای وابسته به معماری اسلامی را دارا می‌باشد. ضمناً بازنگری مطالب با وسواس فراوان از هر مجله بیفایده است و اینک در مقابل شما عزیزان محقق، اندیشمند و جستجوگر قرار دارد. بدون ادعا و در نهایت تواضع عرض می‌شود، این مقالات حاصل عمری تجربه، کار عملی و تحقیقات وسیع وجودی از آثار معماری اسلامی ایران سرآورد از سرفراز کمال، خرد و هنرهای الهی است که پژوهش شده و امروز صادقانه تقدیم شما عزیزان پژوهشگر شده است.

قابل ذکر است، در مواردی به‌نظری می‌رسد که مقاله‌ای با مقاله دیگر تشابهاتی داشته باشد، اما اگر به‌طور عمیق مطالعه شود، خواهیم دید که هر مطلب یا بنای اسلامی که بحث شده است، با سایر دیگر، دنیاها تفاوت علم، هنر، ساخت، به‌خصوص هنرهای تزینی قدسی و الهی داشته و می‌دارد.

امید است مطالعه این مجموعه ره‌آورد «دانش، بی‌پس، هنر اسلامی» برای محققان ما، خصوصاً نورچشمان دانشجو و آینده‌سازان و من‌الزمان از باب معماری بی‌همتای اسلامی ایران، برای ساخت و ساز کار اسلامی، خصوصاً مساجد ما باشد. (ان‌شاءالله و تعالی)

در خاتمه لازم می‌دانم از تمام عزیزان از ویراستار، حروفچین، عکاس، صفحه‌پرداز و سایر موارد تا چاپ و نشر این کتاب که اسامی آن‌ها در شناسنامه کتاب آمده است نهایت تشکر را داشته باشم.

حسین ژمرشیلدی